

آبونه شرائطی : هر بر ایچون  
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایللی  
(۲۲۰) ممالک اجنیه ایچون  
سنه لکی (۴۰۰) ، آلتی آیللی  
(۲۰۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .  
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده  
رشید افندی خاندنه

اخطارات  
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه  
قبول اولنور . درج ایدله بن  
یذیر اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرد  
محمد ماکف

صاحب و مدیر  
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

# تذکره

آدره من تبدیلیده آیر  
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح  
واوقوناقلی اولسی و آبونه  
صره نومروسی محتوی  
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه  
اولانلرک آدرسلیرنک  
فرالسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه  
دائر اولدینی بیلدیرلسی  
رجا اولنور

معاونت را دائماً لسان شکران ایله یاد و تبجیل ایدیه جک درجه ده حائز قیمت و اهمیت در . واک جوق نائز حایه و مظاهر اولان جمعیت خیریه . مزده هلال احمر جمعیت در . مختلف احتیاجاته ، آنجق زنکین بر دولت خزینه سندن چقا بیله جک مقداره صرف ایتدیکی مبالغ و مالزیه بو جمعیت خیریه نك هیئت اجتماعیه مزك نه درجه ده نائل معاونت و مظاهرتی بولندیکی کوسترمکه کافیدر . فقط ، شوراسنی ده سویلکه مجبورز که بو معاونت و مظاهرتك درجه سی نه هیئت اجتماعیه مزك عظمق ، نه جمعیت محترمه نك وسعت خدمتیه متناسب دکلدرد . مطلوب و لزومی درجه ده نائل معاونت و مظاهرت اوله مامه سنك سببی ده جمع امانه خصوصنده مراجعت ایتدیکی بعض واسطه لرك محیط اجتماعیمزك دینی و اخلاقی دویغولرینه ملایم کلمه سیدر . بو خصوصده الک موفقیتلی امانه واسطه لری دینی و اخلاقی واسطه لردر . خصوصی رساله لر ، بیاننامه لر نشرایتمك ، مطبوعاته مقاله لر یازمق و یازدیرمق ، جوامع شریفه کرسیلرنده وعظ ونصیحت ایتدیرمك واسطه لریله هیئت اجتماعیه نك حیت وغیرته مراجعت ایتك بوتون جمعیت خیریه لرك طوته جقلری الک موفقیتلی بریولدر . فقط ، محیط اجتماعینك دینی و اخلاقی دویغولرینه ملایم کلمه ین حال و حرکتلر ایله تأمین موفقیته چالیشمق وسائط معقوله و مقبوله نك ده تأثیراته مانع اولور . محیط اجتماعینك تمایلات وحسیات روحیه سی خارجه چیقان جمعیتلر ، صو خارجه چیقان بالقلرك دوچار اوله جقلری ماقبته دوچار اولورلر .

هلال اخضر جمعیت خیریه سی سائر جمعیت خیریه لره نمونه امتثال اوله جق بر آغیر باشلیق کوستریور . وبالکمز ، اونك دینی و اخلاقی دویغولره آقیری حال و حرکتی کورولیور . یگانه واسطه سی نشریات خیرخواهانه در . بر واسطه غیر معقوله و مقبوله به مراجعت ایتدیکنه مطلع دکلز . اکر اونك ده دینی و اخلاقی دویغولره منابر تشبثلری ، حال و حرکتلری و ارسه اونك ده موفقیتدن شبه ایتك حقق حائز . فقط ، هپسنه اول امرده ینه موفقیت تمنی ایدره ز .

## معلمر جمعیتدن بر اعتزال !

کچن جمعه ایرتسی کونی طوبلاناں معلم مکتبلری مأذونلری قونفره سنده عصری بر حادنه وقوعه گلشدر . معلمین هیئت مجتمعه سی نظامنامه سنك بعض ماده لرینی مذا کره ایدرکن ، بر مسئله دن طولانی ، آره لرنده بر اختلاف حاصل اولمشدر . معلمین جمعیتك تکلیف ایتدیکی معدل نظامده شویله بر فقره وارمش :

« جمعیتك مقصدی ، تربیه و تدریسانده لسل آتینك عصری صرفان ، ملی مکوره ایله مجهز ، دیندار ، وطنپرور عنصر فعال اوله رق به پیشه لرینی تأمین چالیشمقدرد . »

قونفره ده حاضر بولنان معلملردن صدرالدین جلال بك بو فقره ده کی ( دیندار ، وطنپرور ) کلمه لرینك قالدیریله راق یرلرینه « جمهوریتیجی ، کلمه سنك قونیلماسنی تکلیف ایتمش ايسه ده قبول اولنمامشدر . تکلیفك قبول اولنمامسندن جانی صیقیلان صدرالدین جلال بك ۲۳ تموز تاریخلی « صوک تلفراف » غزته سنده شدید المال بر مقاله نشر ایتمشدر . بو مقاله سنده ایکی هدف هجومی کوریلور : بری دیانت طرفدارلنی کوسترن معلمر ، دیکری ده بالذات دیانتدر . معلملری اسکی قفالقه ، جهالتله ، تعصبه ، جمهوریت علیهدارلیقه تزییف و اتهام ایدیور . دوچار تعرض و تجاوز اولان معلملرك ، مدافعه نفس ایتهلری بالطبع کندیلرینه عائد بر وظیفه در . تعرض دکری نسبتنده بر جواب ده ویرمشلردر . دوچار تجاوز اولان دیانتی مدافعه ایتك ده بزم وظیفه مزدر . دین کلمه سنك نظامنامه ده ابقا ایدله سندن ضیق صدره اوفرایان معلم صدرالدین جلال بك ، دیانته شو افاده لرله تعرض ایتك باشلايور .

« تورک جمهوریتك ، سلطنت و خلافته یاردانچیلیق ایدن ، وخلقك جهالت و ضلالت ایچنده قالاسنه باشلیجه طاملارندن دین ده داخل اولدینی حالد هپج بر قوتدن قورقوسی ده یوقدر . »

بز ، جهالت و ضلالتی خلقد دکل ، صدرالدین بکده کورسیورز . دینك کیمسه به یاردانچیلیق ایتهدیکنی و ایدمه یه جکنی بیلمین و بیلیمک استعدادینی حائز اولمایان بر معلمی جهالتله توصیف ایتك بیله آز کلیر . ضلالتك دیندارلرده دکل ، دینسزلکده آرانیمه سی لازم کلمه جکنی ادراک ایدمه یین و ادراک ایتمه سنده قساوت قلبیه سی مانع اولان بر معلمی ضلالتله توصیف ایتك ده ینه آز کلیر . دین کیمسه به یاردانچیلیق ایتمز و یاردانچیلیق ایدنلری ده سومز . یاردانچیلنی بالذات صدرالدین بك هرکسه یاپمایه چالیشیور ؛ فقط مبذولیتی خوره کچمه سنه مانع اولیور .

« دیندار تعبیری ده فضله و تهلکه لیدر . لایق بر جمهوریت و طنداشلرك دینی حسیات و اعتقادلریله مشغول اولماز . دینی دولتک مداخله سی خارجنده صرف بر امر وجدانی اولاراق قبول وتلق ایدر . »

دیندارلق تعبیری فضله دکل ، دیندار بر هیئت اجتماعیه مباننده مع الاسف بولندیکی آکلاشیلان صدرالدین بك کی فردلر فضله در . دیندارلق انتظام و انقیاد اجتماعی طاملیدر . صدرالدین بك کی قومونست دکلدركه ، تهلکه لی اولسون . « لایق » قیدی قوانین موضوعه مزده یوقدر ، اونی جمهوریت فضولی اوله راق اضافه ایدنلر صدرالدین بك کی لایق جیلردر . حکومت جمهوریه لایق جیلکی بنمسه به جک اولورسه ، کندی شخصیت معنویه سنه منحصر قالیر . شخصیت معنویه سنك لایق جی اولماسی اهالینك دینی حسیات و اعتقاداتیه مشغول اولمامه سی ایجاب ایتمز . حکومت کندی شخصیت معنویه سنك خصوصی پرنسیپلرینه کوره دکل ، کندیسندن قوت آلدینی و نامه اداره حکومت ایتدیکی خلقك مادی و معنوی احتیاجاته کوره طاورانمق مجبوریتده در .

احتياج دینه سنک تطمینی خلقک الکشدید آرزولرنددر . حکومت حسیات دینه بی حمایه ایتیه رک هرکسک وجدانه بیرافه جق اولورسه ، صدرالدین بکک وجدانی کبی وجدان صاحبلی جوغالیر . اوله وجدان صاحبلی بکک جوغالماسی الک بیوک برمعصیت اجتماعیه اولور . « دیگر جهندن عصری مرفانی ، دینی خرافه لره تألیف ایتک احکامی ده کوره یورز . »

لایق معلمک الکچوق جهالتی وضلاتی بوسوزنده کوریلور . دین علم محضدر و علمک الک قوتلی حامیسیدر . دین ایلیکی آمر و کوتولکی مانعدر . ایلیکی آمر و کوتولکی منع ایتک الک بیوک بر فضیلتدر . فضیلت خرافه دکدر . فضیلت خرافه دیمک قتمرلی بر خرافه در . فضیلت خرافه دین صدرالدین بکک عجباً رذیلتیه می فضیلت دیور ، بوقسه نظرنده هیچ بر فضیلت یقیندر ؟ اگر بویه ایسه ، بالذات کنیدیسی مادیات و معنویاتیه برابر خرافه ماهیتیه کیرمش اولور . عصری مرفان ایله دیانت آره سنی تألیف الک قولای بر مسئله در . فقط ، او ایکی فضیلت ایله صدرالدین بکک آره لرینی ، بیلمک که جمعیت اقوام تألیف ایدیه بیلیرمی ؟ . هیچ ده ظن ایتیمورز .

« دین و دولت ایشلرینک یکدیگرندن آیریلماسی طبیعی و ضروری بر صورتده دین و مکتبک آیریلماسی ایجاب ایتدیریور . دین درس لرینی مکتبلردن قالدیرق ، دینی تربیه یی تمامیه طائلره براققی لایق جمهوریتک ضروری بر نتیجه سیدر . » دینی درس لری مکتبلردن قالدیرمق هیچ ده جمهوریتک ضروری بر نتیجه سی دکدر . دنیا بکک هیچ بر طرفنده اوله بر جمهوریت یوقدر . کنیدیسی بوتون بر هیئت اجتماعیه یه مخالفت ایتدیکی کبی ، بزده کی جمهوریتک ده بوتون جمهوریتلره اویمامه سنی می ایسته یور . کنیدیسی معلمین جمعیتدن آیریه بیلیر ، فقط حکومت جمعیت دوله دن آیریه من . چونکه بو عصرده منفرد یا شامق امکانی یوقدر . یونان حکومتی بزدن صوکره اعلان جمهوریت ایتدی . فقط مکتبلردن دینی درس لری قالدیرمه دی . و اوراده ، قالدیرلماسی ایسته ین هیچ بر معلم ظهور ایتمه دی . آتندن « اقشام » غزیه سنه کان بر تاغرافه نظراً بکی تشکیل ایدن جمهوریت قایینه سنک رسم تحلیفی رئیس جمهورله آتیه متره پولیدینک حضور لرنده اجرا ایدلشددر . بویه بر مجامله بزده جریان ایتسهیدی ، عجباً صدرالدین بکک ، حدتندن ضیق صدر خسته لغنه طوتیلار قحجته دار بقایه می کیده جک ایدی ؟ مکتبی ، مدرسه می اولما یان طائلره چو قولرینه نه صورتله علوم دینه اوقوده بیلیر ؟ هر طائله رئیس علوم دینه معلمی دکدر . هر چو جوغک و لیسلی علوم دینه معلمی بوله ماز . هر کس دینی بر معلم طوتمق اقتدار مالیتنی حائز اوله ماز . اهل ایدن معارف و یرکیسی آلان بر حکومت مکتبلردن دینی درس لری فاصل قالدیره بیلیر ؟ صدرالدین بکک کبی قومونستلر اوله یایا بیلیر ؟ فقط بو مملکت قومونست مملکتی دکدر . روسیه یوللری بو قومونست معلمه هر آن کشاده در .

« دولتک رسمی دینی اسلامدر ، ماده سندن معلمک قوت آلاماری قطعاً دوغری اولماز . تشکیلات اساسیه قانونک تنظیمی ائشاننده بو مسئله حقنده مطبوعاتده غایت حرارتلی مناقشه لر اولمش ، لایق جمهوریتک رسمی دینی اولمایاجنی و بوماده نک مرتجع لر طرفندن جمهوریته قارش بر تهدید و تخریب سلاحی اولاراق قولالایله بیه جکی سویله نئشیدی . محققدرکه ، انقلابک رهبری ماده یی ایسته میه ، ایسته میه ، صرف محافظه کارله بر تمویضات اولق اوزره قویغه راضی اولشلردی . فقط بونده نه قادر خطا ایتشلر . بوکون بواندیشه رک تحقق ایتدیکنی کوریورز . بوکون بوسلاحدن مع الاسف هر کسدن اول معلمک استفاده ایتک ایسته دکارینه شاهد اولیورز . »

جوشقون و طاشقین و پاخود طالفین و ششاقین معلم بر طرفدن مکتبلرده علم دین اوقودیلماسه ، دیگر طرفندن ده تشکیلات اساسیه قانونه دولتک دین اسلام اولدینی ماده سی قونولمش اولماسه حدت ایدیور . تحققدرکه بو حدتی لایق جمهوریت بر نسیپلرینه صداقت نامه کوستیریور . جمهوریت ، بو طرزده کی دوستلغک الک بیوک بر دوشمنلق اولدیغندن غافل بولنیور . بزه ، مکتبلردن علم دین درس لرینی ، تشکیلات اساسیه قانونندن ده اوماده نک قالماسنی ایسته مک قادر جمهوریته دشمنلق اوله ماز . « شعورسز دوستلق شعورلی دشمنلغه رحمت اوقوتدیریر . » ضرب مثلی نه قادر طوغری برسوز ایش . . حکومت ، تشکیلات اساسیه قانونه ، اوماده یی ایسته میه ، ایسته یه قویمش ایسه ، و بو طرز حرکتی بر خطا ایسه ، حکومت او خطای ارتکاب ایتدیرن صایینی بوسایینی سز معلمه بر درس عبرت دکلی در ؟

« صوک قبول ایدیلن درس پروگراملری تدقیق ایدیلجک اولورسه ، وکالتک بوقایه ده دوغرو اولدیه مهم بر آدیم آتمش اولدینی صراحة کوریور . » معارف و کالتی مکتبلردن علم دین درس لرینک قالدیرلماسی غایبه سنه دوغری مهم بر خطوه آتمش ایسه ، صدرالدین جلال بکک تشکیلات اساسیه قانوننده اوله بر ماده بولماسنه اعتراض ایتمه سی طوغری اولور . مکتبلردن دینی درس لریک قالدیرلماسی اوماده نک هیچ فائده عملیه می اوله میه جفنی کوستیریر . و معلم مومی الیه ک دیدیکی کبی ، آنجق بر تمویض ماهیتیه کیرر . بوجهت هر کسه جه آکلاشلدقدن صوکره اومادرنک ابقاسنده آرتق هیچ بر معنا و مقصد قالماز . فقط ، بزه ، اوله ظن ایدیورز که علم دین درس لرینک مکتبلردن قالدیرلماسی لایق جمهوریت بر نسیپ ایجاب ایتدن دکل ، اولسه اولسه شخصی بر نسیپلر اقتضاسندندر . فقط نه قادر تحققدرکه مقاله سنک بر فقره سندن ، معلملردن ده انقلابی اولدینی سویله دیکی معارف وکیلک بردن بره قالدیرمادینی عام دین درس لرینی معلم متجاسر بر حمله ده قالدیروب آتمق ایسته یور .

« شیمدی بوتون بو مناقشه لردن جیقاردینی بکک آجی نتیجه شودر : بوکون مع الاسف وکالت ، معلملرک ، حق طالری بکک بر چوغندن داما انقلابچیدر . هر مملکتده تربیه جیلر ، توحید تدریسات ، انضباط ، مشترک تربیه کی اصلاحاتی آله ایتک ایچون حکومتلره اوزون و چتین مجادله لر کیریشمک مجبوریتنده در . حال بوک بوکون حکومت بوتون بولری بزه و یریور . فقط بز اولری آلتی ایچون آلری اوزاتمی قوت و قدرتی کنیدیورده بولما یورز . »

شدتلی مقابلہ لودہ بولنورلر . بر جوق مناقشہ دن صوکرہ ( دیندار ووطنپرور ) تعمیرلری عیناً ابقا ایدیلر ، فضلہ اولہرق برده (جمهوریتیجی) علاوہ اولنور . تکلیفک آرزوایتدیکی شکلدہ قبول ایدیلدیکنی کورن (صدرالدین جلال) بک فکرلری مطبوعات ساحہ سندہ تکرار وتائید ایتدی .

صدرالدین جلال بک کورہ : «جمهوریت مفکورہ فی ہر شئیک فوقدہ اولہرق یکی نسلک فکر و قابلیتہ یرلشدیرمک معلملرک وظیفہ سیدر ، دیندار تعمیری فضلہ و تہلکایدیر ، عصری عرفان دینی خرافہ لرلہ تألیف ایدیلر ، دین درسلری مکتبلردن قالدیرمق لایک جمهوریتک مقتضاسیدر و معارف وکالتی صوک درس پروغراملریلہ بوغایہ دوغرو اولدقچہ مہم بر آدیم آتشدیر ، تشکیلات اساسیہ قانونندہ کی «دولتک رسمی دینی دین اسلامدر ، مادہ سی صمیمی اولہ ق وضع ایدیلوب صرف محافظہ کارلرہ بر تعویضات اولمق اوزرہ ایستہ مہیہ ایستہ مہیہ وضع ایدیلشدیر . . .»

معارف وکالتک فکر حقیقیسی مکتبلردن دین درسلری قالدیرمق اولدیفنی ، ہنوز یکی درس پروغراملری تدقیق ایتمش اولمادیغمز جہتلہ ، بیلیمورز . کذلک دولتک دینی دین اسلام اولدیفنی مادہ سنکدہ انقلاب رہبرلرنجہ ایستہ ندیکنی بیلیمورز . عجبا حقیقہ بویلمیدر ، یوقسہ برافترادن می عبارتدر ؟ بونک تکذیب و عدم تکذیبی طوغرودن طوغرویہ کندیلرینہ عائددر . یالکز بزم بیلدیکنز بر شی وارسہ تشکیلات اساسیہ قانونہ ہر کسک حرمت ایتسی لازم کلدیکی واونک مادہ لرندن ہرہانکی برینی استخفاف ایلہ عملدن اسقاط ایتہیہ ہیچ کیمسہ نک حق اولمادیغیدر .

بز بوشوزلرک ایکیدہ بر بعض کیمسہ لر طرفدن تکرار ایدیلوب طوردیفنی کورییورز . بر دولتک ہانکی شکل حکومتی حائر اولدیفنی کوسترن قانون اساسیدر . ہرہانکی بر دینلہ علاقہ سی اولمایان دولتلرہ ( لایک - لادینی ) دہ نیابرہ بزم تشکیلات اساسیہ قانونمزدہ «دولتک رسمی دینی دین اسلام اولدیفنی ، مادہ سی موجود اولدقدن باشقہ مجلسک «احکام شرعیہ نک تنفیذی ، ابلہدہ مکلف اولدیفنی مصرح اولدیفنی حالہ آرتیق حکومتہ لایقلاک اضافہ ایتک فاصل اولور ؟ بونی اضافہیہ ہیچ کیمسہ نک حق اولماسہ کرک ؛ ولوکہ اوزات مبعوث ویا وکیل اولسہدہ . بر آدم جمهوریتمزک لایک بر شکلہ انقلابی ایستہ ییلیر ؛ فقط لایک اولدیفندن بحث ایدہ من . چونکہ اوقدبردہ حکومتی قانون اساسی خلافتیہ بر شکل ایلہ توصیف و قانونی تحریف ایتمش اولور .

کورولیورکہ بومسئلہ آرہ صبرہ مطبوعاتدہ و مجالہدہ موضوع بحث اولور . بعضیلری قانون اساسینک بو مادہ لرندن تغافل ایدہدہ .

بوشوزلر بر مجرمک کندی علمندہ کی اعترافانہ بکزدہ بر افادہ ماہیتندہ در . دیمک کہ بشقہ مملکتلردہ صدرالدین جلال بک کی قانادسز اولہرق اوجق ایستہ یلر وارمش ، فقط اوجاہہ موفق اولہ میورلرمش . مادام کہ غرب ملتلری تقایدہ چالیشیورز ، بوخصوصہدہ اولنری تقلید ایتک لازم گلزمی ؟ یوقسہ ، ہرخصوصہدہ تقلید جیلکک ، عزت نفس ملیہ آغیرکلہ جکفی دوشونہ رک بوخصوصہدہ اولنرک بزی تقلید ایتہ لرینہ زمین حاضر لاق می ایستہ یورز ؟ غرب ملتلریک آرقہ مزدن کلہ جککریہ ہیچ احتمال ویرہ میورز . شوقادار وارکہ غرب ملتلریک آرقہ مزدن کلہ دکارینی کورہ رک بزمہ صولدن کری دوشونہ من قوتلی براحتمال و امید داخلندہ در . معلم مومی الہک بویلہ منی بر فائدہ زمینی حاضر لایہ چالیشمہ سی وطنپرورانہ بر خدمت تلقی ایدیلہ بیایر .

«قونفرہ دن آیریلرکن آجی آجی دوشوندیم . قونفرہ یی ترک ایدرکن جوق متأردم .»

معلمک بو صوک سوزی نظامنامہدہ «دیندار ، کلہ سی ابقا ایدن معلمین قونفرہ سندن اعتزال ایتدیکنی کوسترییور . بواعترالندن طولای معلمین جمعیتی می تبریک ، یاخود صدرالدین جلال بکی تعزیت ایتک لازم کلہ جکفی بیلہ میورزا . قونفرہ دن آیریلرکن جوق متأر اولدیفنی سوبلہ یں بومنزل معلم «بدین» اولمادیغنی دہ ادعا ایدیورہ چونکہ کندی فکرندہ بولنان معلملردہ وارمش ، بولنرلہ ایرکیچ وضعیتہ حاکم اولہ جفی ظن ایدیور . قدیم و تاریخی ارباب اعتزال بوتون قدرت علمیہ سنہ استناد ایتدیکی حالہ وضعیتہ حاکم اولہ مامشدیر . صدرالدین جلال بک ریاست ایتک ایستہ دیکی اعتزال طائفہ سی عجبا وضعیتہ حاکم اولہ بیلہ جکمی در ؟ بو سؤالک جوانی محترم معلملر ویریور : «یالکز بک افندی شوکامین اولہ لم کہ تورک اولیہ جک و مسلمانلق یاشایاجقدر ،

ع . ی

## ریکاک - لادینی لک

حکومتہ لایکاک اسناد اولومسی طوغریمیدر ؟

بوہفتہ یومی فرتہ لرک برندہ «صدرالدین جلال» امضالی غایت نمایان دقت بر مقالہ نشر اولوندی . مقالہ صاحبی ، معلم مکتبلری ماذونلری قونفرہ سندہ جمعیتک کرک اسکی وکرک ہیئت ادارہ نک تکلیف ایتدیکی معدل نظامنامہ سندہ (جمعیتک مقصدی ، تربیہ و تدریساتدہ نسل آتینک عصری عرفان ، ملی مفکورہ ایلہ بجهز ، دیندار ، وطنپرور عنصر فعال اولہرق بتشمیلری تأمینہ چالیشمقدیر ) عبارتہ سندہ کی (دیندار و وطنپرور) تعمیری چیقاریلہرق یرینہ (جمهوریتیجی) کلہ سنک نوناسنی تکلیف ایدر . بوتکلیفہ قارشی قونفرہ یہ اشتراک ایدن معلملر